

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ**

**HELLENIC SOCIETY
OF HYPERTENSION**

**Μετεκπαιδευτικά
Σεμινάρια
Μελέτης
της Υπέρτασης**

**Υπέρταση:
Θεωρία
και Πράξη**

**22η Σειρά
2011-2012**

**Θα κορηγηθούν 24 μόρια
Συνεχιζόμενης Ιατρικής
Εκπαίδευσης
(C.M.E. Credits)**

**Ξενοδοχείο
DIVANI-CARAVEL**

**Βασ. Αλεξάνδρου 2
Αθήνα**

**Έναρξη
19 Νοεμβρίου 2011
9 π.μ. – 1 μ.μ.**

**(οι υπόλοιπες ημερομηνίες
στις εσωτερικές σελίδες)**

www.hypertasi.gr

**ΠΡΩΤΟΜΟΝΟ
ΤΕΛΟΣ**
Τοχ. Ετήσιος
ΚΕΛΗΡΙΑ
Αριθμός Άδειας
528/107

ΚΕΤΗΜ ΤΟΥΡΣΤΙΚΗΣ & ΣΥΜΦΕΡΟΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.

ΑΦΜ: 998641094, ΔΟΥ: ΦΑΕΕ Αθηνών
Μιχαλακοπούλου 27, 11528 Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ

Πρόεδρος: Α Μανώλης
Αντιπρόεδροι: Π Τούτουζας
Ν Λευκός
Β Βοπέας
Α Λαζαρίδης
Χ Ζαμπούλης
Γεν. Γραμματέας: ΓΣ Στεργίου
Ειδ. Γραμματέας: Κ Τσιούφης
Ταμίας: Θ Μακρής
Μέλη: Σ Δούμα
Μ Δούμας
Π Ζεμπεκάκης

Συντονιστές σεμιναρίων: Δ Παπαδογιάννης
Μ Παπαβασιλείου

Εκπρόσωποι Σ Δούμα
Διοικητικού Συμβουλίου: ΓΣ Στεργίου

Σύμβουλοι σεμιναρίων: Η Αβραμόπουλος
Κ Βέμμος

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εγγραφές:

Προϋπόθεση για την παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι η εγγραφή (κόστος 50 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου 23% ΦΠΑ). Η εγγραφή γίνεται στα γραφεία της Εταιρείας ΚΕΓΜ ΑΕ στην οδό Μιχαλακοπούλου 27, Αθήνα 115 28, 2ος όροφος, τηλέφωνα 210 7210001, 210 7210052, fax 210 7210051, εργάσιμες μέρες 10 π.μ. - 3 μ.μ. ή με ταχυδρομική επιταγή στην άνω διεύθυνση και αποστολή του δελτίου συμμετοχής με fax ή με e-mail στο info@congressworld.gr και ev@congressworld.gr, ή κατά την έναρξη του πρώτου ή του δεύτερου σεμιναρίου. Στο τέλος της σειράς των εκπαιδευτικών σεμιναρίων θα χορηγηθεί πιστοποιητικό παρακολούθησης σε όσους συμμετείχαν σε τουλάχιστον 5 από τις 6 θεματικές ενότητες.

Γραμματεία:

ΚΕΓΜ Τουριστικές και Συνεδριακές Επιχειρήσεις Α.Ε.
Congress World - Μ. Παπαπαναγιώτου
Μιχαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα
Τηλ.: 210 7210001, 210 7210052
Fax: 210 7210051
E-mail: ev@congressworld.gr

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στα πλαίσια προσπάθειας συνένωσης όλων των Ελλήνων ειδικών της υπέρτασης σε μια εταιρεία, τα επίσια μετεκπαιδευτικά σεμινάρια που πραγματοποιούνται επί 22 έτη από την «Ελληνική Εταιρεία Μελέτης της Υπέρτασης» διοργανώνονται φέτος από την «Ελληνική Εταιρεία Υπέρτασης» με την ονομασία «Σεμινάρια Μελέτης της Υπέρτασης», ώστε να παραπέμπουν στην ιστορία της εκπαιδευτικής αυτής δραστηριότητας. Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων της «Ελληνικής Αντιυπερτασικής Εταιρείας», της «Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης της Υπέρτασης» και της «Ελληνικής Εταιρείας Υπέρτασης και Καρδιαγγειακής Προστασίας», αλλά και άλλοι δραστήριοι ειδικοί στην υπέρταση θα συμμετέχουν ενεργά στο νέο οργανωτικό σχήμα της «Ελληνικής Εταιρείας Υπέρτασης», η οποία θα οργανώνει πλέον όλες τις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις των τριών εταιρειών. Πιστεύουμε ότι με τις κινήσεις αυτές δημιουργήθηκε μια εξαιρετη επιστημονική ομάδα στο χώρο της υπέρτασης στη χώρα μας, με μεγάλες εκπαιδευτικές δυνατότητες και ισχυρή παρουσία στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Όπως κάθε χρόνο θα πραγματοποιηθούν 6 σεμινάρια. Η επιλογή των θεμάτων έγινε με κριτήριο τις ανάγκες του ακροατηρίου για τη σύγχρονη διάγνωση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση της υπέρτασης στην καθημερινή πράξη. Η επιλογή των 37 ειδικών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα έγινε με κριτήριο τη γνώση του αντικειμένου αλλά και την εκπαιδευτική ικανότητα. Κατά τη διάρκεια κάθε εισήγησης οι ομιλητές θα θέτουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής στο ακροατήριο, το οποίο θα επιλέγει τη σωστή απάντηση μέσω ηλεκτρονικού συστήματος ψηφοφορίας (voting system). Μετά από κάθε παρουσίαση ένας ειδικός θα θέτει στον ομιλητή κρίσιμα πρακτικά ερωτήματα και θα ακολουθεί συζήτηση με το ακροατήριο.

Όλοι οι ομιλητές θα αξιολογούνται ανώνυμα από το ακροατήριο με κριτήρια την ποιότητα, την αντικειμενικότητα και τη χρησιμότητα της παρουσιάσής τους. Περιλήψεις και επιλεγμένες διαφάνειες από όλες τις εισηγήσεις θα είναι διαθέσιμες μετά το τέλος κάθε σεμιναρίου στην ιστοσελίδα της «Ελληνικής Εταιρείας Υπέρτασης» στη διεύθυνση (www.hypertasi.gr). Ελπίζουμε η θεματολογία των σεμιναρίων και η εκπαιδευτική διαδικασία να βελτιώσουν τις γνώσεις των γιατρών με τελικό στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των υπερτασικών ασθενών.

Συντονιστές των σεμιναρίων
Δ. Παπαδογιάννης, Μ. Παπαβασιλείου

Εκπρόσωποι Δ.Σ.
Σ. Δούμα, Γ.Σ. Στεργίου

Σύμβουλοι σεμιναρίων
Η. Αβραμόπουλος, Κ. Βέμμος

• ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΒΛΑΒΗ

Η υπέρταση διπλασιάζει τον κίνδυνο στεφανιαίας νόσου, τριπλασιάζει τον κίνδυνο καρδιακής ανεπάρκειας, είναι ο ισχυρότερος τροποποιήσιμος παράγοντας κινδύνου για αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο και ένας από τους σημαντικότερους για νεφρική ανεπάρκεια και σχετίζεται με έκπτωση της νοτικής λειτουργίας. Ο γιατρός είναι σήμερα σε θέση να προσδιορίσει με σχετική ακρίβεια την έκταση και βαρύτητα της καρδιαγγειακής βλάβης, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σε θέση να επιλέξει τις κατάλληλες για κάθε περίπτωση μεθόδους και να αξιολογήσει σωστά τα ευρήματα. Η ακριβής αξιολόγηση είναι πολύτιμη, όχι μόνο για την έγκαιρη αντιμετώπιση, αλλά και για την ακριβέστερη αξιολόγηση του καρδιαγγειακού κινδύνου και το σχεδιασμό της καταλληλότερης θεραπείας. Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να επιλέγουν τις περιπτώσεις στις οποίες ενδείκνυται διερεύνηση για βλάβες οργάνων στόχων
- ✓ Να επιλέγουν τις καταλληλότερες για κάθε περίπτωση διαγνωστικές εξετάσεις
- ✓ Να αξιολογούν και να ερμηνεύουν σωστά τα ευρήματα
- ✓ Να επιλέγουν την καταλληλότερη αντιμετώπιση και θεραπεία

Συντονιστές: Θ. Μουντοκαλάκης, Α. Λαζαρίδης

09.00-09.15 Εισαγωγή

Ν. Καρατζάς, Α. Μανώλης

09.15-09.45 Υπέρταση και έκπτωση της νεφρικής λειτουργίας: αξιολόγηση και ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση

Δ. Βλαχάκος

09.45-10.00 Ερωτήσεις - σχόλια

Π. Ζεμπεκάκης

10.00-10.20 Συζήτηση με ακροατήριο

10.20-10.50 Υπέρταση και έκπτωση της καρδιακής λειτουργίας: αξιολόγηση και ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση

Κ. Τσιούφης

10.50-11.05 Ερωτήσεις - σχόλια

Μ. Παπαβασιλείου

11.05-11.25 Συζήτηση με ακροατήριο

11.25-11.55 Διάλειμμα

11.55-12.25 Υπέρταση και έκπτωση της νοτικής λειτουργίας: αξιολόγηση και ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση

Σ. Παπαγεωργίου

12.25-12.40 Ερωτήσεις - σχόλια

Κ. Βέμμος

12.40-13.00 Συζήτηση με ακροατήριο

• ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ-ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Ασυμπτωματικές βλάβες οργάνων-στόχων είναι συχνές στους υπερτασικούς ασθενείς και εύκολα διαφεύγουν της διάγνωσης. Η διαπίστωσή τους κατατάσσει τους ασθενείς στην κατηγορία μεγάλου καρδιαγγειακού κινδύνου, όπου επιθετικότερη αντιμετώπιση όλων των παραγόντων καρδιαγγειακού κινδύνου είναι επιβεβλημένη. Για την αποκάλυψη ασυμπτωματικής βλάβης οργάνων-στόχων χρειάζεται εξειδικευμένος παρακλινικός έλεγχος. Η προσεκτική επιλογή περιπτώσεων για ειδική διερεύνηση, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό της κλινικής υποψίας και το κόστος και η σωστή αξιολόγηση των ευρημάτων που όχι σπάνια μπορεί να είναι αμφιλεγόμενα, είναι απαραίτητα για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της τεχνολογίας προς όφελος των ασθενών.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα, τις ενδείξεις και τις αδυναμίες των σύγχρονων τεχνικών αξιολόγησης ασυμπτωματικής βλάβης οργάνων-στόχων
- ✓ Να επιλέγουν για κάθε περίπτωση τις καταλληλότερες εξετάσεις
- ✓ Να αξιολογούν τα ευρήματα λαμβάνοντας υπόψη τη διαγνωστική αξία των τεχνικών
- ✓ Να αποφεύγουν δαπανηρές εξετάσεις με αμφίβολο όφελος

Συντονιστές: Κ. Τσιούφης, Α. Αχείμαστος

- 09.00-09.25** Αξιολόγηση ασυμπτωματικής αθηρωμάτωσης στεφανιαίων αρτηριών: τεχνικές, ενδείξεις, σχέση κόστους-οφέλους
Χ. Βλαχόπουλος
- 09.25-09.40** Ερωτήσεις - σχόλια
Κ. Αζναουρίδης
- 09.40-09.55** Συζήτηση με ακροατήριο
- 09.55-10.20** Αξιολόγηση ασυμπτωματικής αθηρωμάτωσης καρωτίδων: τεχνικές, ενδείξεις, σχέση κόστους - οφέλους
Κ. Σταματελόπουλος
- 10.20-10.35** Ερωτήσεις - σχόλια
Θ. Παπαϊωάννου
- 10.35-10.50** Συζήτηση με ακροατήριο
- 10.50-11.20** **Διάλειμμα**
- 11.20-11.45** Αξιολόγηση ασυμπτωματικής περιφερικής αρτηριοπάθειας: τεχνικές, ενδείξεις, σχέση κόστους - οφέλους
Κ. Αζναουρίδης
- 11.45-12.00** Ερωτήσεις - σχόλια
Κ. Σταματελόπουλος
- 12.00-12.10** Συζήτηση με ακροατήριο
- 12.10-12.35** Αξιολόγηση σκλήρυνσης αρτηριών: τεχνικές, ενδείξεις, σχέση κόστους-οφέλους
Α. Πρωτογέρου
- 12.35-12.50** Ερωτήσεις - σχόλια
Χ. Βλαχόπουλος
- 12.50-13.00** Συζήτηση με ακροατήριο

• ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑ

Η στεφανιαία νόσος, η καρδιακή ανεπάρκεια, η διαστολική δυσλειτουργία, η υπερτροφία της αριστερής κοιλίας και η κολπική μαρμαρυγή είναι συνέπειες ή συνυπάρχουν με την υπέρταση. Οι κλασσικές διαγνωστικές τεχνικές για τα νοσήματα αυτά έχουν πολλές διαγνωστικές παγίδες και η πλήρης αξιολόγηση και αξιοποίηση των ευρημάτων συχνά δεν είναι εύκολη για τον μη εξειδικευμένο γιατρό. Επιπλέον, τα τελευταία 20 χρόνια ο στόχος-πίεση ειδικά σε ασθενείς με στεφανιαία νόσο παραμένει αντικείμενο θερμού αντιλόγου (καμπύλη J), παρά τα νέα δεδομένα των τελευταίων ετών.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να αξιολογούν σωστά τις συνήθεις καρδιολογικές εξετάσεις στα υπέρτασικά άτομα
- ✓ Να αξιοποιούν τα ευρήματά τους στην επιλογή της καταλληλότερης αντιμετώπισης και θεραπείας
- ✓ Να επιλέγουν την άριστη πίεση στόχο για κάθε περίπτωση ασθενούς με υπέρταση και καρδιακή βλάβη

Συντονιστές: **A. Μανώλης, Θ. Μακρής**

- 09.00-09.25** Αξιολόγηση ηλεκτροκαρδιογραφήματος στην υπέρταση
M. Παπαβασιλείου
- 09.25-09.40** Ερωτήσεις - σχόλια
A. Πιπαράς
- 09.40-09.55** Συζήτηση με ακροατήριο
- 09.55-10.20** Δοκιμασία κόπωσης στην υπέρταση: αξιολόγηση και αξιοποίηση από τον μη ειδικό
A. Πιπαράς
- 10.20-10.35** Ερωτήσεις - σχόλια
Π. Καλογερόπουλος
- 10.35-10.50** Συζήτηση με ακροατήριο
- 10.50-11.20** **Διάλειμμα**
- 11.20-11.45** Υπερηχογράφημα καρδιάς στην υπέρταση: αξιολόγηση και αξιοποίηση από τον μη ειδικό
I. Μπαρμπετσιάς
- 11.45-12.00** Ερωτήσεις - σχόλια
X. Γράσσο
- 12.00-12.10** Συζήτηση με ακροατήριο
- 12.10-12.35** Καμπύλη J: Συνεχιζόμενος αντίλογος και σημασία στην κλινική πράξη
A. Μανώλης
- 12.35-12.50** Ερωτήσεις - σχόλια
Δ. Παπαδογιάννης
- 12.50-13.00** Συζήτηση με ακροατήριο

• ΔΥΣΚΟΛΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΥΠΕΡΤΑΣΗ

Οι περιπτώσεις δυσκολίας στην επίτευξη άριστης ρύθμισης της πίεσης δεν είναι σπάνιες στην κλινική πράξη. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της δύσκολης και ανθεκτικής υπέρτασης απαιτείται η εφαρμογή διαγνωστικών αλγορίθμων και στη συνέχεια εξειδικευμένων θεραπευτικών βημάτων, τα οποία εξασφαλίζουν άριστη ρύθμιση στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων. Η άπνοια ύπνου είναι σήμερα η συχνότερη αιτία δευτεροπαθούς και ανθεκτικής υπέρτασης και πολλά νέα δεδομένα στο θέμα αυτό έχουν πρόσφατα δημοσιευθεί, τα οποία έχουν σημασία για την καθημερινή κλινική πράξη. Επιπλέον, νέα θέματα για την φαρμακογενή υπέρταση έχουν προκύψει, τα οποία οι γιατροί πρέπει να γνωρίζουν. Τέλος, η επείγουσα υπέρταση αποτελεί ένα από τα πιο αμφιλεγόμενα θέματα στην υπέρταση στην πράξη, αλλά όχι στη θεωρία. Λανθασμένες επιλογές στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να έχουν άμεσες σοβαρές συνέπειες για τους υπέρτασικούς ασθενείς. Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να αποκαλύπτουν τα αίτια της δύσκολης και ανθεκτικής υπέρτασης
- ✓ Να εφαρμόζουν τα κατάλληλα θεραπευτικά σχήματα για την ρύθμιση της ανθεκτικής υπέρτασης
- ✓ Να γνωρίζουν τα νέα φάρμακα που αυξάνουν την αρτηριακή πίεση και την κατάλληλη θεραπεία
- ✓ Να εντοπίζουν περιπτώσεις δευτεροπαθούς υπέρτασης λόγω υπνικής άπνοιας και να εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη στρατηγική για την μείωση της πίεσης
- ✓ Να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν σωστά τις περιπτώσεις πραγματικά επείγουσας υπέρτασης και να αποφεύγουν τα συνήθη λάθη που γίνονται στην αντιμετώπισή της

Συντονιστές: **Σ. Δούμα, Χ. Ζαμπούλης**

- 09.00-09.25** Δύσκολη και ανθεκτική υπέρταση: αιτίες και αντιμετώπιση
Μ. Δούμας
- 09.25-09.40** Ερωτήσεις - σχόλια, **Κ. Θωμόπουλος**
- 09.40-09.55** Συζήτηση με ακροατήριο
- 09.55-10.20** Φάρμακα που αυξάνουν την αρτηριακή πίεση
Δ. Παπαδόπουλος
- 10.20-10.35** Ερωτήσεις - σχόλια, **Η. Αβραμόπουλος**
- 10.35-10.50** Συζήτηση με ακροατήριο
- 10.50-11.20** **Διάλειμμα**
- 11.20-11.45** Σύνδρομο υπνικής άπνοιας: Η συχνότερη αιτία δευτεροπαθούς υπέρτασης: Πρακτικές γνώσεις για τη διάγνωση και αντιμετώπιση
Κ. Θωμόπουλος
- 11.45-12.00** Ερωτήσεις - σχόλια, **Δ. Παπαδόπουλος**
- 12.00-12.10** Συζήτηση με ακροατήριο
- 12.10-12.35** Επείγουσα υπέρταση: Ενδείξεις, στρατηγική, λανθασμένες αντιλήψεις
Η. Αβραμόπουλος
- 12.35-12.50** Ερωτήσεις - σχόλια, **Μ. Δούμας**
- 12.50-13.00** Συζήτηση με ακροατήριο

• ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΤΑΣΗ

Οι μεταβολικές διαταραχές στην υπέρταση παραμένουν εδώ και 20 χρόνια από τα πιο αμφιλεγόμενα θέματα. Για την υπερουρικήμια υπάρχουν επιδημιολογικά δεδομένα, όμως η πρακτική εφαρμογή τους παραμένει απροσδιόριστη. Επιπλέον, η συχνή συνύπαρξή της με την υπέρταση μπορεί να επηρεάσει τις θεραπευτικές επιλογές. Η δυσλιπιδαιμία συχνά συνυπάρχει με την υπέρταση και υπάρχουν επιδράσεις των αντιυπερτασικών φαρμάκων στα λιπίδια και των υπολιπιδαιμικών φαρμάκων στην αρτηριακή πίεση. Τέλος, η επίδραση των αντιυπερτασικών φαρμάκων στο μεταβολισμό της γλυκόζης παραμένει από τα πιο αμφιλεγόμενα θέματα. Λόγω του μεγάλου καρδιαγγειακού κινδύνου που διατρέχουν οι διαβητικοί ασθενείς, η κατάλληλη επιλογή φαρμάκων και η άριστη ρύθμιση της αρτηριακής πίεσης είναι μείζονος σημασίας.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις στις οποίες η υπερουρικήμια πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην αντιμετώπιση της υπέρτασης
- ✓ Να επιλέγουν την καταλληλότερη θεραπεία σε ασθενείς με υπέρταση και δυσλιπιδαιμία
- ✓ Να γνωρίζουν την επίδραση των αντιυπερτασικών φαρμάκων στο μεταβολισμό της γλυκόζης και το πότε και πώς οι πληροφορίες αυτές πρέπει να επηρεάζουν την επιλογή της θεραπείας στην πράξη
- ✓ Να επιλέγουν το καταλληλότερο θεραπευτικό σχήμα και τον στόχο πίεση σε υπερτασικούς ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη

Συντονιστές: Κ. Παλέτας, Α. Πιπράς

09.00-09.20 Υπέρταση και ουρικό οξύ: Δεδομένα και κλινική εφαρμογή

Π. Καλογερόπουλος

09.20-09.35 Ερωτήσεις - σχόλια, *Α. Αχείμαστος*

09.35-09.50 Συζήτηση με ακροατήριο

09.50-10.15 Επίδραση αντιυπερτασικών φαρμάκων στα λιπίδια και υπολιπιδαιμικών φαρμάκων στην αρτηριακή πίεση: Δεδομένα και πρακτική σημασία

Α. Αχείμαστος

10.15-10.30 Ερωτήσεις - σχόλια, *Π. Καλογερόπουλος*

10.30-10.45 Συζήτηση με ακροατήριο

10.45-11.15 **Διάλειμμα**

11.15-11.40 Επίδραση των αντιυπερτασικών φαρμάκων στα επίπεδα της γλυκόζης: πρακτικές οδηγίες και συζήτηση περιπτώσεων

Ι. Ιωαννίδης

11.40-11.55 Ερωτήσεις - σχόλια, *Α. Μπιράκου*

11.55-12.10 Συζήτηση με ακροατήριο

12.10-12.35 Αντιυπερτασική θεραπεία στον διαβήτη: Έναρξη, επιλογή φαρμάκων, στόχοι

Α. Μπιράκου

12.35-12.50 Ερωτήσεις - σχόλια, *Ι. Ιωαννίδης*

12.50-13.00 Συζήτηση με ακροατήριο

• ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΙΕΣΗΣ

Οι τεχνικές μέτρησης της αρτηριακής πίεσης εκτός ιατρείου (με 24ωρη καταγραφή ή στο σπίτι) δίνουν τη δυνατότητα πολλαπλών μετρήσεων στο φυσικό περιβάλλον του κάθε ασθενούς. Πέραν της μέσης τιμής της πίεσης, οι τεχνικές αυτές παρέχουν επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως η πρωινή αύξηση της πίεσης, η νυκτερινή πώση και η μεταβλητότητα. Αν και ερευνητικά δεδομένα έχουν δείξει ότι αυτές οι παράμετροι έχουν ανεξάρτητη προγνωστική αξία, η αξιοποίησή τους στην κλινική πράξη είναι δύσκολη και αμφιλεγόμενη. Αντίθετα, η υπέρταση λευκής μπλούζας και η συγκαλυμμένη υπέρταση είναι καθημερινά κλινικά προβλήματα, για τα οποία υπάρχουν σαφείς οδηγίες οι οποίες όμως συχνά δεν εφαρμόζονται σωστά. Το 2012 θα δημοσιευτούν νέες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης για την 24ωρη καταγραφή της πίεσης. Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί:

- ✓ Να ενημερωθούν για τις τελευταίες οδηγίες για τις ενδείξεις και την αξιοποίηση της 24ωρης καταγραφής της αρτηριακής πίεσης στην πράξη
- ✓ Να αξιολογούν πληροφορίες για την πρωινή αύξηση, τη νυκτερινή πώση και τη μεταβλητότητα της αρτηριακής πίεσης
- ✓ Να τεκμηριώνουν τη διάγνωση της υπέρτασης λευκής μπλούζας και της συγκαλυμμένης υπέρτασης και να επιλέγουν σωστά τις περιπτώσεις στις οποίες επιβάλλεται φαρμακευτική θεραπεία

Συντονιστές: Ν. Ζακόπουλος, Δ. Παπαδογιάννης

- 09.00-09.20** Πρωινή αύξηση της αρτηριακής πίεσης: αξιοποίηση στην πράξη;
Β. Κώτσος
- 09.20-09.40** Νυκτερινή πώση της αρτηριακής πίεσης: αξιοποίηση στην πράξη;
Ε. Μανιός
- 09.40-10.00** Μεταβλητότητα της αρτηριακής πίεσης: αξιοποίηση στην πράξη;
Ε. Νασοθύμιου
- 10.00-10.20** Ερωτήσεις - σχόλια
Δ. Παπαδογιάννης, Γ.Σ. Στεργίου
- 10.20-10.35** Συζήτηση με ακροατήριο
- 10.35-11.05** **Διάλειμμα**
- 11.05-11.25** Ευρωπαϊκές Κατευθυντήριες Οδηγίες για την 24ωρη καταγραφή αρτηριακής πίεσης 2012
Γ.Σ. Στεργίου
- 11.25-11.50** Ερωτήσεις - σχόλια
Β. Κώτσος, Ε. Μανιός
- 11.50-12.05** Συζήτηση με ακροατήριο
- 12.05-12.30** Υπέρταση λευκής μπλούζας και συγκαλυμμένη υπέρταση: Επιβεβαίωση διάγνωσης - Επιλογή ασθενών για θεραπεία: Συζήτηση περιπτώσεων
Ε. Ανδρεάδης
- 12.30-12.45** Ερωτήσεις - σχόλια
Δ. Παπαδογιάννης, Γ.Σ. Στεργίου
- 12.45-13.00** Συζήτηση με ακροατήριο

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Η. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**, Παθολόγος, Ιατρείο Υπέρτασης, Νοσοκομείο «Υγεία», Αθήνα
- Κ. ΑΖΝΑΟΥΡΙΔΗΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα
- Ε. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ**, Παθολόγος, Δ/ντής ΕΣΥ, Γ' Παθολογικό Τμήμα, Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», Αθήνα
- Α. ΑΧΕΙΜΑΣΤΟΣ**, Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας, Κέντρο Υπέρτασης, Γ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Σωτηρία», Αθήνα
- Κ. ΒΕΜΜΟΣ**, Παθολόγος, Αναπλ. Δ/ντής, Υπεύθυνος Μονάδας Οξέων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Πανεπιστημιακή Θεραπευτική Κλινική, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Αθήνα
- Δ. ΒΛΑΧΑΚΟΣ**, Αναπλ. Καθηγητής Νεφρολογίας, Β' Προπαιδευτική Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Αττικό», Αθήνα
- Χ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ**, Επίκ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα
- Χ. ΓΡΑΣΣΟΣ**, Καρδιολόγος, Δ/ντής ΕΣΥ, Υπεύθυνος Αντιυπερτασικού Ιατρείου, Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, Αθήνα
- ΣΤ. ΔΟΥΜΑ**, Αναπλ. Καθηγήτρια Παθολογίας, Β' Προπαιδευτική Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Μ. ΔΟΥΜΑΣ**, Λέκτορας Παθολογίας, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη
- Ν. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**, Καθηγητής, Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Αθήνα
- Χ. ΖΑΜΠΟΥΛΗΣ**, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Π. ΖΕΜΠΕΚΑΚΗΣ**, Αναπλ. Καθηγητής, Α' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη
- Κ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Β', ΕΣΥ, Καρδιολογικό Τμήμα, Νοσοκομείο «Έλενα Βενιζέλου», Αθήνα
- Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ**, Παθολόγος Διαβητολόγος, Επιμελητής Α' Ε.Σ.Υ., Υπεύθυνος Ιατρείου Διαβήτη και Παχυσαρκίας, «Κωνσταντοπούλειο» Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας, Αθήνα
- Π. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Καρδιολογικής Κλινικής, «Κωνσταντοπούλειο» Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας, Αθήνα
- Ν. ΚΑΡΑΤΖΑΣ**, Καρδιολόγος, Άμ. Επίκ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Επίτιμος Δ/ντής Β' Καρδιολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Υγεία», Αθήνα
- Β. ΚΩΤΣΗΣ**, Επίκ. Καθηγητής Παθολογίας, Υπεύθυνος Ιατρείου Υπέρτασης, Γ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Α. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ**, Νεφρολόγος, Καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας, Α' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Θ. ΜΑΚΡΗΣ**, Δ/ντής Καρδιολογικού Τμήματος,
Νοσοκομείο «Έλενα Βενιζέλου», Αθήνα
- Ε. ΜΑΝΙΟΣ**, Λέκτορας Παθολογίας, Ιατρείο Υπέρτασης,
Θεραπευτική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο
«Αλεξάνδρα», Αθήνα
- Α.Ι. ΜΑΝΩΛΗΣ**, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής Νοσοκομείου
«Ασκληπιείο» Βούλας, Αθήνα
- Α. ΜΗΤΡΑΚΟΥ**, Επίκ. Καθηγήτρια Παθολογίας, Θεραπευτική
Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»,
Αθήνα
- Θ. ΜΟΥΝΤΟΚΑΛΑΚΗΣ**, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρική
Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ι. ΜΠΑΡΜΠΕΤΣΕΑΣ**, Διευθυντής Καρδιολογικού Τμήματος,
Νοσοκομείο «Πολυκλινική», Αθήνα
- Ε. ΝΑΣΟΘΥΜΙΟΥ**, Παθολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης,
Κέντρο Υπέρτασης, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική,
Νοσοκομείο «Σωτηρία», Αθήνα
- Κ. ΠΑΛΕΤΑΣ**, Καθηγητής Παθολογίας, Δ/ντής Γ΄ Πανεπιστημιακής
Παθολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου»,
Θεσσαλονίκη
- Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**, Καρδιολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Υπεύθυνη
Ιατρείου Υπέρτασης, Νοσοκομείο «Σισμανόγλειο», Αθήνα
- Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ**, Επίκ. Καθηγητής Νευρολογίας Πανεπιστημίου
Αθηνών, Νοσοκομείο «Αιγινήτειο», Αθήνα
- Δ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ**, Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
- Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Καρδιολογικής
Κλινικής, Νοσοκομείο «Λαϊκό», Αθήνα
- Θ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**, Λέκτορας Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Μονάδα
Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική
Κλινική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα
- Α. ΠΙΤΤΑΡΑΣ**, Καρδιολόγος – Λέκτορας George Town University,
Η.Π.Α.
- Α. ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΥ**, Παθολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης,
Α΄ Προπαιδευτική Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική,
Νοσοκομείο «Λαϊκό», Αθήνα
- Κ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ** Επίκ. Καθηγητής, Θεραπευτική Κλινική
Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα», Αθήνα
- Γ.Σ. ΣΤΕΡΓΙΟΥ**, Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας-Υπέρτασης,
Κέντρο Υπέρτασης, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική,
Νοσοκομείο «Σωτηρία», Αθήνα
- Κ. ΤΣΙΟΥΦΗΣ**, Επίκ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Υπεύθυνος
Μονάδας Υπέρτασης, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική
Κλινική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα

Το παρόν τυπώθηκε
με την ευγενική φροντίδα
της Εταιρείας NOVARTIS ΕΛΛΑΣ